

POSVETOVANJE POSLANIKOV O BALKANU

Hitler poklical v Berlin poslanike balkanskih držav

BERLIN, Nemčija, 27. januarja. — Tekom tedna so se s Hitlerjem in vnanjim ministrom von Ribbentropom v Berlinu posvetovali nemški poslani in v Beogradu, Bukarešti, Sofiji, Budimpešti in Atenah.

Posvetovanje "uradni običaj"

Vladni krogi so to posvetovanje označili kot uradni običaj, da so od časa do časa poklicani poslani na posvetovanje. — Uradno je bilo rečeno, da je popolnoma nekaj naravnega, da so zaradi bližajoče se konference balkanske zveze — Jugoslavije, Romunske, Grške in Turčije — bili poklicani poslani v Berlin, ker hoče biti nemška vlada natančno poučena o položaju na Balkanu z ozirom na svoje lastne interese in z ozirom na željo vseh balkanskih držav ohraniti mir in dvigniti gospodarsko položaj v jugovzhodni Evropi.

Turčija za Nemčijo posebno važna

Nemci polagajo posebno veliko važnost na vdeležbo Turčije na konferenci štirih držav. Nemčija je tudi uverjena, da bodo na konferenco v Beograd poslali svoje "neuradne opazovalce" tudi Italija, Madžarska in Bolgarska.

Nemški poslanik v Turčiji, Franz von Papen, ni bil navzoč pri poslaniškem posvetovanju v Berlinu. Von Papen tedne ni nikdar zapustil Ankare.

Paša za romunski petrolej

BUKAREŠTA, Rimunska, 27. januarja. — Vlada je imenovala za petrolejskega komisarja profesorja Gherona Netto, za njegovega generalnega tajnika pa je bil imenovan Ion Dimitiu. Vlada je po novi postavi prevzela vso kontrolo nad pridelovanjem petroleja. Angleži in Francozi do sedaj proti postavi niso protestirali, temveč so vlado samo vprašali, kak namen ima postava. Uradni odgovor je bil, da je bilo treba imenovati komisarja, da bo skrbel, da bo imela armada in dežela dovolj petrolejskih izdelkov.

Diplomati bodo sedaj pazno gledali na delovanje petrolejskega komisarja in na podlagi tega bodo odločili svoje postopanje.

Rusi še vedno sprejemajo romunske vlake

V Bukarešto so prišla iz Cernauti (Cernovic) poročila, po katerih ruski uradniki še vedno sprejemajo vlake iz Romunske, iz česar je razvidno, da nemško vojaštvo ni še Cernauti-Lvov-Krakov železniške proge prevzelo pod svojo upravo. Vlaku pa spremljajo nemški vojaki, ker so se zadnje čase na tej progi dogajale velike tatvine, ko so vlaki vozili skozi poljsko ozemlje, ki so ga zasedli Rusi.

Težkoče zaradi pomanjkanja železniških voz

Po pogodbi med Nemčijo in Romunsko z dne 3. decembra bi moralo vsak dan voziti pet vlakov po 60 voz iz Romunske v Nemčijo in ravno toliko nazaj. Toda vsled pomanjkanja železniških voz ni vozilo toliko vlakov. Romunska je zahtevala, da so njeni železniški vozovi razloženi v obmejnem mestu Oraseni, kajti vozovi niso vrnjeni kmalu, ako so odpeljani daleč v Nemčijo. Vozovi, ki so odpeljali 3. decembra, so bili vrnjeni šele 18. decembra.

ZAVEZNIKI PRIČAKUJEJO ZRAČNO VOJNO Nemci hočejo razbiti dobavno črto

LONDON, Anglija, 26. jan. — Anglija se pripravlja na silno obrambno vojno, ker pričakuje, da bo Nemčija pričela velike zračne napade v namenu, da prebije dobavne proge Anglije iz njenih kolonij.

'Na morju:

Associated Press pravi, da bo admiraliteta prevzela gradbo trgovskih kakor bojnih ladij, da bodo tem hitreje nadomestile izgube.

Na kopnem:

Vlada je izdala ukaz za popis 23 let starih mladeničev za vojaško službo do 17. februarja ter za one mladeniče, ki so izza vpoklica zadnjega razreda dosegli 20. leto. S to odredbo bo Anglija dobila 250.000 novincev, ki bodo poklicani pod zastavo sredi marca.

V zraku:

Zračno ministrstvo naznanja, da je izdalo potrebne odredbe, s katerimi bo mogoče odbiti veliki nemški zračni napad na angleške dobavne črte. V čem obstoje te odredbe, vlada ni naznanila, znano pa je, da so bili v zadnjem času vpeljeni novi vojaški aeroplani za spremljanje bombnikov. Ob istem času pa je angleško obrežje na razdaljo 700 milj zavarovano z balonskim omrežjem.

J. W. Madden brani Wagnerjevo postavo

Načelnik Delavskega urada očita podjetnikom nepostavna dejanja — Razredna borba podjetniških zvez.

CLEVELAND, O., 26. jan. — J. Warren Madden, predsednik Delavskega urada (National Labor Relations Board) je poslal dolgo poslanico tukaj zborujoči konferenci "United Christian Council for Democracy", v kateri on neprestano agitacijo proti Wagnerjevi delavski postavi.

Po Maddenovem zatrdilu vztraja delavska posredovalna postava svoji svrhi ter je doseglja uspehe, ki so velikega socialnega pomena. Navzlic temu je pa v povposod opaziti agitacijo za preklic ozroma oslabeitev te postave.

Postavi najbolj nasprotujejo razne podjetniške zveze, predvsem Ameriška trgovska zbornica in Narodna zveza tvorničarjev, ki se očitno bojuje, da člani ne bi redno plačevali svojih prispevkov, če bi ne bili preplačani zdaj s to in zdaj z ono stvarjo.

— Ne bom rekel, — pravi Madden v svoji poslanici, — da te organizacije ne vrše svojega dela v gotovih področjih, rečem pa, da njihova neprestana agitacija razrednega boja kali javni mir in red ter je njen namen oropati ameriško delavstvo težko izvojevanih pravic.

Podjetnikom je Madden očital, da najbrž hrepene po obnovitvi krvavih prizorov, ki so se završili v Homesteadu, Ludlowu, Herrinu in Harlanu.

Odbor Ameriške legije je v posebni izjavi kritiziral razne govornike, nadvse značilno je pa, da Madden ni omenil.

Predsednikova žena in svetovni mir

WASHINGTON, D. C., 26. jan. — Na petnajsti konferenci o vzrokih in odpravi vojne, je rekla Mrs. Franklin D. Roosevelt, da se bo moral v bližnji bodočnosti ameriški narod odločiti, kakšne žrtve je pripravljen doprinesti za svetovni mir.

— Svet postaja čedalje manjši. Kaakorhitro se zavedamo tega dejstva, pridemo do naslednjega zaključka: — Vojna, pa naj izbruhne kjerkoli, ogroža mir vespovsod.

Po mnenju Mrs. Roosevelt nas bo sedanja vojna dovedla v mir, ki nam bo zajamčil varnost doma in po vsem svetu.

MOKRAČI na delu

OKLAHOMA CITY, Okla., 26. jan. — Mokračji v državi Oklahomi, ki je suha že od tedaj, ko je bila še indijanski teritorij, so zopet na delu. Pravijo, da bo imela država od davkov vsako leto pet milijonov dolarjev dohodkov, če odpravi prohibicijo.

Odbor za kontrolo alkoholnih pijač skuša dobiti 95.000 podpisov, ki bi zadostovali, da bi se vršilo pri prihodnjih volitvah glasovanje o preklicu suhaške ustave.

Mokraško gibanje vodi C. A. Cardwell, ki pravi, da sedaj butlegarji spravijo denar, ki bi ga morala pravzaprav spraviti državna blagajna.

Strašna NAJDBA

BUKAREŠTA, Romunska, 23. januarja. — V mestecu Coloran se je začel John Hulka prepirati s svojo taščo. Iz hiše je prihajalo tako upitje, da so sosode obvestili policijo. Policisti so vdrli v hišo ter našli na peči ogromen kotel, iz katerega je prihajal šumljiv duh. Preiskali so vsebino kotla ter našli v njem dele ženskega trupla. Hulka je izpovedal, da je svojo ženo uroiril ter se hotel na ta način iznebiti njenega trupla.

Sir Hubert Wilkins kot prostovoljec

MONTREAL, Kanada, 24. januarja. — Avstralski polarni raziskovalec sir Hubert Wilkins je naznanil, da je opustil svoj namen, da bi s podmornico odpotoval za odpravo proti severnemu tečaju in da se bo priglasi za vojaško službo v Kanadi. Delo na podmornici je dal vstaviti, toda po končani vojni bo takoj pričel s pripravami za polarno ekspedicijo.

TRGOVINA MED JUGOSLAVIJO IN ITALIJO

BEOGRAD, Jugoslavija, 26. jan. — Diplomatski krogi pripisujejo veliko važnost poročilu, da je Italija ponudila Jugoslaviji 20.000 ton bencina, ki je najbrže mehiškega izvora, in sicer za mnogo nižjo ceno, kot pa ga prodaja Romunska. Romunska za plačilo zahteva dober tuj denar, Italija pa je pripravljena sprejeti za polovično kupno ceno les.

Italija je Jugoslaviji tudi ponudila 8000 ton najboljšega bencina za aeroplane in bo sprejela v plačilo blago.

Javnost je to sporočilo sprejela z velikim zadovoljstvom, kajti bencin je v Jugoslaviji zelo omejen.

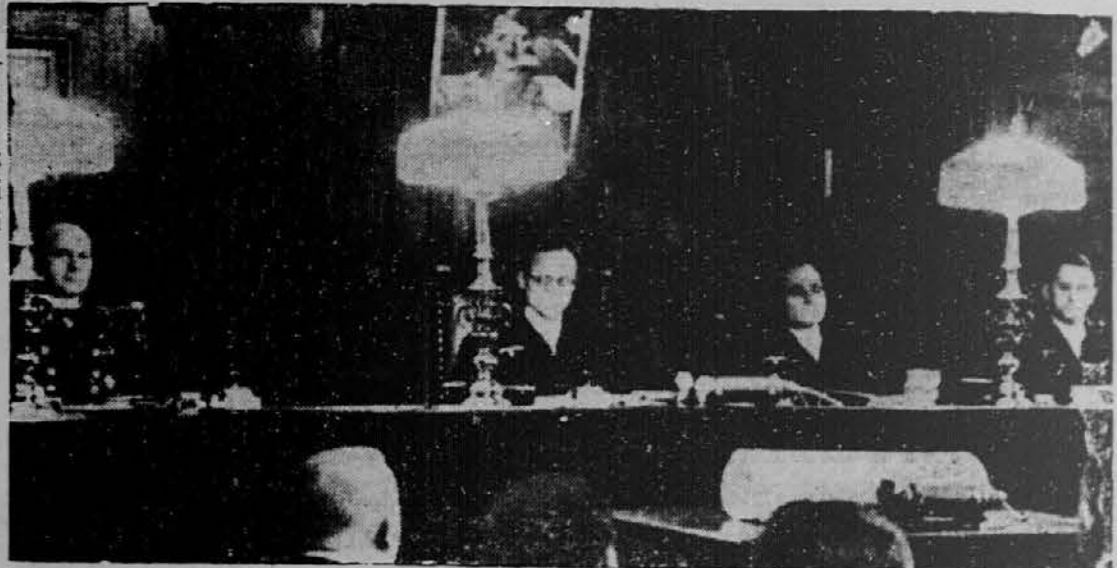
ANGLEŠKI LETALCI PO BITKI

Angleški letalci, ki so se po zračni bitki nad Helgolandom vrnili na svojo postojanko, drže kazalce kvirsku, kar je za letalce znak, da je njihov polet uspel.

OTVORITEV SODIŠČA V HAMBURGU

Naloga sodišča v Hamburgu je odločevati o razpolaganju z zaplenjenimi in s o v različni ladjami.

Odmevi Lewisovega napada

Petinpetdeset resolucij priporoča 3. termin za predsednika Roosevelta. — Dvomljivo je, če bo katera sprejeta. — Lewis je obljubil lokalnim organizacijam avtonomijo.

COLUMBUS, O., 26. jan. —

Vse kaže, da United Mine Workers niso nič kaj zadovoljni, ker je njihov predsednik John L. Lewis prekinil zveze s predsednikom Rooseveltom, napadel New Deal ter napovedal predsedniku "sramoten poraz", če bi v tretje kandidiral.

Poroča se, da je bilo predloženih konvenciji vsega skupaj petinpetdeset resolucij, ki pozivajo predsednika, naj v tretje kandidira. Če bo katera teh resolucij sprejeta, je seveda drugo vprašanje. Z resolucijami se bo namreč baval poseben resolucijski odbor. Dvomljivo je, če bo katero priporočil, kajti Lewis izvaja nad konvencijo absolutno kontrolo.

Navzlic temu je pa jasno, da se bodo glede predlogov o tretjem terminu vršile na konvenciji še vroče debate.

Že včeraj je bilo slišati med delegati nekaj mrmaranja, toda da Lewis je stopil k mikrofoni in naznanil: — Pravzaprav nimamo tukaj o čem debatirati. Vsak okraj bo dobil svojo avtonomijo, če jo bo hotel imeti, in bo po svoji lastni volji razlagal o tem.

Delegatje, zastopajoči nad 600.000 premogarjev, so poverili mednarodnemu izvršilnemu odboru oblast podeliti posameznim okrajem avtonomijo

glede odobritve predsedniških kandidatov.

WASHINGTON, D. C., 26. jan. — Vse tukajšnje politike je presenetil Lewisov napad na New Deal in predsednika Roosevelta. Splošno prevladuje mnenje, da namerava John L. Lewis priporočiti senatorja Wheelerja iz Montane za demokratskega predsedniškega kandidata.

Na konferenci v Beli hiši so sestavljali razne kombinacije možnih predsedniških in podpredsedniških kandidatov. Če je bil Wheeler v kateri izmed njih, se ne ve, znano je pa, da je Lewis vse te kombinacije zavrgel.

Wheeler bo nocoj govoril na konvenciji United Mine Workers v Columbus, Ohio.

WINSTON-SALEM, N. C., 25. jan. — Sinoči je govoril tukaj generalni poštni mojster Farley ter rekel med drugim:

— Kadarkoli sem imel priliko odločiti o dobrobiti demokratske stranke in o dobrobiti dežele, nisem nikdar pomišljal z odločitvijo. Vedno sem namreč priznaval in tudi sedaj priznam, da mi je moja dežela bolj pri srcu kot pa demokratska stranka.

Politiki ugibajo, če imajo te Farleyeve besede kakšen tajen pomen glede bodočih volitev oziroma volivne kampanje.

Lewis seveda ni nikomur bolj ugodil kot je ugodil republikancem, ko je očital demokratski stranki, da ni rešila niti enega najvažnejših problemov. Republikanci domnevajo, da bodo pri prihodnjih volitvah države Illinois, Ohio, Indiana, Pennsylvania, N. e. w. Jersey in New York na njihovi strani.

COLUMBUS, O., 26. jan. — Na jubilejni konvenciji U. M. W. je bilo vložnih 11 resolucij, ki zahtevajo, da se prične z vsemi sredstvi delovati na to, da nastane mir v delavskem boju. Neka resolucija pravi:

"Sklenjeno: da nastane mir med Johnom L. Lewisom in Williamom Greenom."

Borahov naslednik

WASHINGTON, D. C., 26. jan. — Mesto pokojnega senatorja Boraha v senatnem odboru za vnanje zadeve bo prevzel senator Nye, republikanec iz North Dakote.

NAROČITE SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1940. — 160 STRANI ZANIMIVOSTI. STANE VAS SAMO 50 CENTOV. — V Združenih državah lahko pošljete znamke po 2 oz. po 3 cente.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

J. Lapsha, Sec.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

47th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

For one year in America	For New York for one year	\$7.00
For one year in Canada	For one year in New York	\$8.00
For one year in Europe	For one year in New York	\$9.00
For one year in Australia	For one year in New York	\$10.00

Subscription Yearly \$6.00

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJI IN PRAENIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 2-1243

POMAGAJTE nam IZBOLJSATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJSANJE LISTA.

PETROLEJ

Nedavno zgrajene majhne ladje zapuščajo počasi palestinsko pristanišče Haifa v smeri proti Gibraltarju.

To so na oko plitve, a zelo globoko v vodo segajoče ladje, z dimnikom in poveljenjskim mostom daleč zadaj. Rov, ki vodi v tovarni prostor, je zaprt z dvojnimi padalnimi vrati in obdaja ga pas, v katerem ne sme nihče kaditi.

Ti mali parniki, ki jih takoj za gibraltarsko pečino sprejemajo torpedovke v varstvo in jih spremljajo do Liverpoola, so tankovni parniki, ki vozijo petrolej iz Haife, končne točke slovitih "pipe line" petrolejskega cevovoda.

Brodovje angleških tankovnih ladij je najmočnejše na svetu. Obsega 400,000 ton več nego drugo najmočnejše petrolejsko brodovje na svetu, namreč ameriško. Tretje najmočnejše, norveško, zaostaja za cel milijon ton.

Druge države imajo neznatna tankovna brodovja in uporabljajo ladje teh treh držav, v kolikor ne uvažajo petroleja po kopnem, kar se pa dogaja le v majhni meri.

Tankovno brodovje z več nego tremi milijoni ton tovarnega prostora je eden največjih zakladov Anglije.

— Če hočeš dobiti vojno, moraš imeti denar, denar, — so govorili največji vojskovodje dva tisoč let.

Danes velja ta stavka samo pogojno. Sam denar danes ne zaleže, če si zanj ne moreš kupiti potrebnih vojnih potrebščin; predvsem najvažnejše vojne surovine, petroleja.

To niso majhna vprašanja v dobi, ko velja, kakor v Ameriki, načelo "Cash and Carry!" — Plačaj in si odpelj svoje blago.

Petrolej je v vseh svojih oblikah in proizvodih življenjske važnosti za motorizirano armado.

Računajo, da rabi država v vojnem stanju dvojno količino svoje mirovne potrošnje, dočim govore narodni gospodarji celo o trojni količini.

Velika Britanija je v mirni dobi potrebovala 12 milijona ton petroleja, Nemci pa 7 in pol milijona ton, Francija približno toliko kolikor Nemčija. Če podvojimo, potrojimo to množico, dobimo majhno predstavo o tem, kako važen je ta črni življenjski sok.

Narava je svoje petrolejske zaklade razdelila zelo svojevoljno in nepravilno, zlasti kar se tiče Evrope. Razen romunskih petrolejskih polj, malih galiških vreleev, ki dajejo letno komaj pol milijon ton, nekoliko nepomembnih izvirov v Albaniji in drugod, Evropa nima tega naravnega zaklada.

Bolje je s prednjo Azijo, kjer bogata mosulska petrolejska polja izkorišča Anglija. V Perziji pridobije letno okrog 5 milijonov ton petroleja, kavkaška nahajališča pri Bakuju pa zadostujejo popolnoma za petrolejske potrebe Rusije v mirnem in vojnem času ter dovoljujejo celo majhen izvoz.

Vse to pa postavlja v senco Amerika, ki proizvaja tri četrtine vsega petroleja na svetu. Mehika daje tudi deset milijonov ton letno a v Venezueli, kakor znano, ljudje ne plačujejo nobenih davkov, ker živi vsa dežela od letne produkcije 10 milijonov ton petroleja.

Francija krije svoje potrebe po petroleju iz Mosula, iz Severne Amerike, iz Južne Amerike in iz ostalih dežel, zlasti Romunije in Rusije.

Anglija dobiva skoro polovico svojega petroleja iz Venezuele, 20 odstotkov iz Perzije, 18 odstotkov iz Združenih držav ter iz raznih drugih dežel.

Nemčija je dobivala doslej samo neznatne količine srednje azijskega petroleja, 70 odstotkov svoje potrebe je krila iz Združenih držav, Mehike in Venezuele, a 11 odstotkov iz Romunije in nekaj manj iz Rusije.

Amerika ji je sedaj zaradi blokade popolnoma zaprta, in celo če bi Romunija in Rusija zamogli podvojiti svoj izvoz, bi ostalo še 10 milijonov ton, ki jih Nemčija od nikoder ne more dobiti.

Nemčija si skuša pomagati z umetno pridelanim petrolejem, toda to pridobivanje je potrato, saj je umetni petrolej štirikrat dražji od naravnega, poleg tega ga pa more pridelati Nemčija komaj dva milijona ton na leto, kar je malenkost v primeri z njenimi potrebami.

Če vpoštevamo vsa ta dejstva, bomo razumeli marsikaj, kar se dogaja v sedanjih vojni in kar se bo še zgodilo.

Spomini in drugo

Kakor mi brez važnejšega pomena potekajo večeri delavnih dni, toliko več mi dajo užitek dnevi koncem tedna. To je v soboto in nedeljo. Poseben sedaj po zimi, ko so slovenske prireditve v New Yorku oziroma v Brooklynu skoro na dnevnem redu.

Najbolj se veselim sobote, kjer po celo tedenskem samotarstvu, se čutim opravičenega obiskati kako slovensko prireditev.

Ne pride pa vedno v vpoštev ubijanje časa, pač pa pričanje in pa simpatija do društvenih prireditev. Poseben prireditev kulturnih društev, katerih člani, neizmerno žrtvujejo za naš splošni duševni in kulturni povzdig.

Pretečeni teden sem imel posebno srečo. Že v petek zvečer sem obiskal dvoran slovenske cerkve na 8-mi cesti v New Yorku, kjer je imel predavanje o svojem misijonskem delu med divjaškim plemenom Kivareev Rev. F. Bogomil Trampuš.

Brez pomena bi bilo, da bi kaj več napisal o tem predavanju, kjer zato je že člankar potrudil v 20. številu "Glasa Naroda". — Rečem le toliko, da mi ni žal, da sem imel priliko slišati to znanstveno predavanje. Prečitati bi moral precej debelo knjigo, da bi zvedel to, kar nam je Rev. Trampuš razložil v dobrih par urah.

Bilo nas je precej čedno število poslušalcev. Vendar bi nas lahko bilo dosti več, ako bi imeli vsaj deloma malo tiste zavesti, ki smo jo imeli na božični večer, ko smo slovenske cerkve napolnili do zadnjega kotička.

Pomislimi bi bilo treba, da je ta cerkev tudi slovenska ustanova, ki spada v isto vrsto kakor vsa druga slovenska društva. Posebno, kar se tiče cerkvenih prireditev, smo tukajšnji Slovenci ravno tako moralno obvezani podpirati, kakor vse druge naše ustanove.

Dostikrat si mislim: Kaj bi bilo z nami, da nimamo nikakih podpornih ali pevskih društev, nobenega slovenskega časopisa, ne cerkve — ko vendar še v stari domovini, svoji med svojimi nemorejo biti brez tega? — Kako bi zlahko postali tukaj v tujini žrtve drugih narodov.

Zato je leta 1916 stopilo skupaj nekaj zavednih mož, jim na čelu Rev. Benigen Snój in pa pokojni Mr. F. Sakser,

čegar plemenitost je presega la vse meje.

S podbudo Mr. Sakserja, ki je takoj podaril par tisočkov, da se ustanovi slovenska cerkev v New Yorku, se je zavedla tudi slovenska javnost, najbolj pa domžalski rojaki, in njih okolice. In tako je bila slovenska cerkev blagoslovljena 4. julija, 1916.

Zato upam, da mi v splošnem oprostite, ako sem se s par vrsticam spomnil na tiste dni, ko smo bili še tako postrževalni in patrijotični, in pa na tiste lepe čase.

Posečati prireditve podpornih društev nimam posebne volje, ker se sam sebe težko podpiram, posebna kadar se vračam pozno zjutraj s kake "Slovanove" prireditve.

Vendar sem se pa zadnjo soboto odzval vabilu "Delavskega Samostojnega Podpornega Društva", ki je priredilo veselico v Fr. Arneževih prostorih.

Vedel sem, da je to edino podporno društvo v New Yorku, ki je tako srečno, da svoj program lahko razširi s slovensko pesmijo, ker med svojimi člani ima najboljše pevce; naprimer: Mr. Fr. Padar, Mr. L. Muc, Mr. B. Drgane in po večini "Slovanove" člane.

Na taki prireditvi je že vseeno, jeli podpornega ali pevškega društva, uspeh je gotov, ker ljudje že vedo kaj pričakovati.

Seveda, da poleg petja veliko pripomore k uspehu veselja in domače razpoloženje članstva, ker v njih vrstah ni opaziti nikake sebičnosti.

Najbolj lepo se mi je pa videlo že blizu policijske ure. — Gospa Derčar se je ravno odpravljala proti domu, ko so peveci, kakor je Mr. Padar in Mr. Drgane in Mr. Muc, ravno intonirali neko pesem. Zdi se mi, da ji ni bilo dovolj, ali pa se ji ni depadla, kajti Mrs. Derčar je stopila k mizi in rekla: — Ne, fantje! Dajmo rajši tisto! "Jaz pa rožice trgam, tam na zelenem travniku..."

S pomočjo "Slovanovih" članov je pesem zadelala tako lepo in podomače, da sem se v mislih zazibal v mesečno noč, in zdelo se mi je, da glasovi prihajajo tam čez travnike iz sosednje vasi.

Poznal sem dobro pokojnega Mr. Derčarja, ali z Mrs. Derčar sem se srečal le prvič. Rečem le toliko, kruta je usoda, ki si drzne ločiti dva taka originala.

PESMARICA

"Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Prijatelji iz Brooklyna so me vabili, da naj se udeležim prireditve "Naprej." Oprostili mi bode te fantje, in upam, da ostanemo vseeno prijatelji, ako vam povem, da pol stoletja sem šel naprej, in drugega pol stoletja bodem pa mislil nazaj, koliko napak sem napravil, in koliko razočaranja je bilo ko sem drvil naprej.

Oh priki vam spolnim željo, da povem o svojih praktičnih izkušnjah, kaj mora delavec vedeti, da je uspešen v svojem življenju.

V nedeljo sem se podal na Long Island v Westbury k družini William in Marthi H. Adams, da si ogledam novega člana človeške družbe pri Adamsovi družini, novorojenčka dobroznane Marte Hude, hčerke Mr. Hudeta.

Veseli me, da sta mati in novorojenček pri najboljšem zdravju. Častitam družini Mr. William Adams in posebno pa Mr. Hudetu, ki ga je doletela čast starega očeta.

F. R. V.

New York, N. Y.

NEMA INFEKCIJA.

V okviru mednarodnih tečajev za izpopolnitev zdravniške vede, je predaval berlinski profesor dr. Reiter, o tako zvani "nemi infekciji." To je stanje, ko napadajo človeka nevarne bakterije, pa o tem ničesar ne ve. Zdravniki so ugotovili, da 2 do 4 odstotke ljudi, ki so oboleni za kozami, ni niti slutilo, da nosijo v organizmu nevarne bakterije. In čudno je, da se je pri mršavih ljudeh zvišalo to število na 20 odstotkov. Pri legarju je celo 30 do 40 odst. bolnikov, ki ne slutijo, da jim razjedajo telo nevarne bakterije.

Dr. Reiter pravi, da v takih primerih človeško telo dotičnim bakterijam ne konvencira, da jim ni prikladno za njihove naklepe, da se pa vendarle naselijo v njem in ostanejo tam nekaj časa, preden se napotijo, za drugim plemenom. Zdravniki pa niso ugotovili, da li se noma infekcija ne more spre-

meniti v laternico in tudi se ni znano, da li ne morejo zunanji ali katerikoli drugi vplivi napraviti bakterij aktivnih.

Današnja vojna

V Budimpešti je imel upokojeni madžarski feldmaršal Emerich Suhay predavanje o moderni vojni, njenih načinih in pripomočkih. V uvodu je poudaril, da se je v zadnjem času spremenila tudi vojna in nje način, kakor vse ostalo na svetu. Danes je treba razen z vojno z orožjem računati tudi z gospodarsko in duševno vojno, zadnji dve pa sta nemara nevarnejši.

Leta 1914 se je začela mobilizacija vojne z orožjem takoj z vojsko. Danes vidimo v četrtem mesecu samo duševno in gospodarsko vojno v polnem razmahu. Na morju razsaja je mala vojna s podmornicami in minami, tu pa tam se zgodi kakšen spopad med krizarkami v daljnih vodovjih. Zračne sile se zadovoljujejo s prevladnim otipavanjem sovražnega prostora, nobena izmed strank se ne upa zastaviti častne zračne sile po pravilih todatne vojne.

Današnji položaj na zapadu je podoben položaju v jeseni leta 1917. Vojni pripomočki stoje v znamenju do najvišjega razvite vojne. Največjo pozornost pa zasluži gospodarska vojna. Modernemu vojskovodji ni dovolj, da obvlada z orožjem temveč mora biti tudi dovolj psihologa, da ugane pravi trenutek, ko lahko uporabi ta ali drug pripomoček, ta ali drug način vojevanja.

Par plesnih solnov, ki jih po dvakratni uporabi zavrže prva plesalka nekega newyorškega baleta, stane petintrideset dolarjev.

Neka enajstletna kinematografska igralka je zaslužila lani osemstotisoč dolarjev.

Enkratna objava celo stran obsegaajočega oglasa velja dvajset tisoč dolarjev.

To je samo par primerov, katerih pa ne kaže v sedanjem času podrobneje tolmačiti.

Kdor bi jih tolmačil, bi se izpostavil nevarnosti, da mu kot komunistu preiščejo obisti.

Delavski voditelj John L. Lewis očita predsedniku Rooseveltu: da je postal nazadnjaški; da se ne briga za potrebe ameriškega delavstva; da bo sramotno poražen, če bo v tretje kandidiral; da delavstvo ni zastopano v vladi; da bo po njegovi krivdi postala dežela republikanska; da se je demokratska stranka izneverila ameriškiemu narodu.

Tako pravi John L. Lewis, dočim ve vsak razsoden človek, da ni še noben ameriški predsednik storil toliko za organizirano in neorganizirano delavstvo "kot baš predsednik Roosevelt. Posebno za organizirano delavstvo.

Wagnerjeva postava, socialna zaštita, zavarovanje proti nezaposlenosti, WPA, postava, določajoča minimalne plače in maksimalni delovni čas — vse to je sprožil predsednik in je bilo pod New Dealom nresničeno.

Noben drugi predsednik ni storil niti približno toliko.

Da je to resnično, pričajo predvsem kritike Rooseveltovih nasprotnikov.

Očitajo mu namreč, da je potrošil za delavstvo preveč denarja; da je odprl delavstvu široke prilike za organiziranje.

Nazadnjaki po južnih državah mu očitajo, da je navdal črnce s samozavestjo, da črnci niso več tako ponižni kot so bili nekoč, in da je v južnih državah čedalje težje dobiti črnce, ki bi delali za petdeset centov na dan.

Ameriško delavstvo je prebujeno in ameriško delavstvo ve, kaj je storil Roosevelt zanj.

Naj si John L. Lewis še tako prizadeva, ameriških delavcev ne bo tako lepa in zlahka odvrnil od predsednika Roosevelta.

Pač se pa utegne nekaj drugega zgoditi — da bo namreč ameriško delavstvo pustilo Johna L. Lewisa na cedilu.

Peter Zgaga

Pravijo, da manjka denarja. Seveda ga manjka tistim, ki ga nimajo. Sicer je pa denarja dovolj, posebno v Ameriki.

Pred božičem je takomimovana visoka newyorška družba priredila ples. Neko devetnajstletno dekle, potomka bogate družine, je imela okrog vratu tanko zlato verižico, na kateri je bingljaj demant, vreden milijon dolarjev. Ves večer sta bilo ob njeni strani dva "kavalirja" v salonski obleki. Bila sta detektiva neke zavarovalniške družbe. Njena osemnajst letna tovarišica ni vzbujala take pozornosti, kajti njeno oprsje je krasil nakit, vreden "samo" osemstotisoč dolarjev.

Te dni je kupil neki newyorški krznar na dražbi kožo švedske lisice. Zanj je plačal enajst tisoč dolarjev.

Enajst tisoč dolarjev za eno samo lisčjo kožo!

V elegantnem newyorškem nočnem klubu velja porcija kaviarja pet dolarjev. Nikar ne mislite, da je kaviarja cela skleda. Komaj enkrat za na kruh namazati ga je.

Par plesnih solnov, ki jih po dvakratni uporabi zavrže prva plesalka nekega newyorškega baleta, stane petintrideset dolarjev.

Neka enajstletna kinematografska igralka je zaslužila lani osemstotisoč dolarjev.

Enkratna objava celo stran obsegaajočega oglasa velja dvajset tisoč dolarjev.

To je samo par primerov, katerih pa ne kaže v sedanjem času podrobneje tolmačiti.

Kdor bi jih tolmačil, bi se izpostavil nevarnosti, da mu kot komunistu preiščejo obisti.

DARILNE POŠILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar.	—	—	—	\$ 2.40
200 Dinar.	—	—	—	\$ 4.60
300 Dinar.	—	—	—	\$ 6.70
500 Dinar.	—	—	—	\$10.50
1000 Dinar.	—	—	—	\$20.50
2000 Dinar.	—	—	—	\$41.00

ZARADI RAZMER V EVROPI so bile naše sveže za denarne pošiljate v Jugoslavijo zašle na preloženje. Sedaj pa smo dobili nove sveže, po kateri je mogoče našim rojakom vireti in denar varno pošiljati. Vendar je bila nam povišana cena, ker se stroški za pošiljanje po tem poti znatno višje.

Opozarjamo tudi, da se sem in tam more kaka pošiljatev zaradi evropskih razmer zakašniti.

ZA NUJNO POŠILJATEV POSLUŽITE SE "CABLE ORDER". — DOPLAČATI JE TREBA \$1.— ZA VSAKO POŠILJATEV V JUGOSLAVIJO

SLOVENIC PUBLISHING CO.
: : POTNIŠKI ODDDELEK : :
216 West 18th Street, New York

19
40

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR

POVESTI... POUČNI SPISI... ZGODOVINA... ZNANSTVENE RAZPRAVE... NARAVOSLOVJE... SPISI IZ SLOVENSKEGA ŽIVLJA V AMERIKI... ITD.

NAKUPITE PRI:
Knjigarni Slovenic Publishing Company 216 W. 18th St. New York

KNJIGA, ki Vas bo zanimala!

160 strani
s slikami

Kratka Dnevna Zgodba

CESARJEV BOŽIČ

Sveta noč leta 1811. Od desete ure zvečer dela Napoleon v svojem kabinetu v palači Tuilleries.

Prostorna soba je skoraj popolnoma v temi. Tu in tam se v senici nedoločno leskečejo pozlačeni predmeti, okvir nevidne slike, obe levji glavi, ki krasita naslonjač, želod na zavese. S senčnikom zastrte vošene sveče na dveh svečnikih razsvetljujejo samo mizo, ki je preobložena z aktami in debelimi seznami, vezanimi v zeleno turško usnje in zaznamovanimi z "N" in krono.

Cesar dela že dve uri; nad zemljevidi in nad poročili o položaju vojaštva se sklanja njegovo veliko čelo, preko katerega pada šop črnih las. Njegovo čelo, težko od načrtov, težko kakor svet, na katerega osvojitelj misli.

V atlantu je odprl zemljevid Azije. In cesarjeva nemirna in žensko ljubka roka išče vztrajno s kazalecem čisto tam doli, daleč tam doli preko Perzije proti Hindustanu.

Da, proti Indiji! In po suhozemski poti? Zakaj pa ne! Monarhica je premagana in uničena. Osvajalec ostane samo še ta možnost, da pod palatnimi pravljicami gozdov, v spremstvu orlov, katerih zlato se svetli med jeklom bajonetov, zadene Anglijo naravnost v srce, to se pravi: v njeni kolonijalski posesti v njeni zakladnici.

Obdan je že z veličino Cesarja in Karla Velikega. Hoče se mu še veličino Aleksandrova. Brez začudenja se vda v tem sanjam. Vzhodne dežele že pozna. V Orientu je ostala za njim nesmrtna legenda. Nil ga je videl, kako je nekega dne kot suh general z dolginimi lasmi jezdil na dromedarju. Za težkega cesarja v sivi suknji ne bo na bregovih Ganga treba Porovega slona. O, prav do bro ve, kako je treba pridobiti ljudstva in kako je treba razžgati njih navdušenje. Daleč tam doli bo poveljeval vojščakom bronaste polti in v turbanih iz belega mazelina. V svojem generalnem štabu bo videl radže, obdane s sijajem dragih kamnov; bodočnost mu bodo prerokovali pošastni bogovje, ki dvigajo desetero rok, nad diamantno pokrivalo — še pred malo časa mu v Egiptu širokonosa granitna sfinja, pred katero je sanjaril, oprt z obema rokama na zakrivljeno sablo, ni hotela zaupati svoje skrivnosti.

Cesar Evrope! Azijski sultan! Samo ta dva naslova bo do vtisnil; v njegov spomenik.

(Le ena zapreka: neskončna Rusija!)

Toda ker ni mogel ustiliti nestalne prijateljstva z ruskim carjem Aleksandrom, ga bo preprosto premagal. Cesarjeva ljubka roka hlastno lista debele knjige v zeleni vezavi, razpredelnice, ki mu do miza natančno kažejo število vojakov v armadi, ki se vali proti Njemi. Da, premagal bo vladarja severa in ga peljal s seboj kot podloženga cesarja z njegovimi čredami divjih konjenikov vrod na zmago-slavno pot v Orient.

Cesar Evrope! Azijski sultan! Ne, to nikako ni prevelika stvar za njegove želje in njegove sposobnosti. In ko bo ustanovil svoje veljkansko cesarstvo, se mu ne bo treba bati, da bi bilo kdaj razdeljeno med njegove vojaške poveljnike, kot se je zgodilo z Aleksandrovo oblastjo. Dvajsetega marca se je Napoleonu

rodil sin, dedič njegove slave in moči; cesarske ustnice so se raztegnile v lep nasmech ob misli na otroka, ki mirno spi tako blizu njega v tihojni palači.

Toda nenadoma dvigne glavo v začudenju. Le odkod prihaja ta čuden in globok glas v njegovo delavno sobo — saj vrata so dobro zaprta in debele zavese so spuščene do tal. Zdi se, kakor da bi kosa te zlate čebele, uvezane na svilene prte, začele vse hkrati brenčati. Cesar posluša pazljivo, v tem času se dajo razločiti glasovi brona.

"A — da — Božič! — Polnočnica!"

V resnici so to zvonovi vseh pariških cerkva, ki praznujejo rojstvo Jezusovo — zvonovi, ki jih je Bonaparte pred kratkim dal postaviti v zvonike, ko je kot konzul miru spravi v Franciji toliko sprtih bratov.

Kolikokrat so se razumjali zvonovi v njegovo čast v znamenitih hvalnicah Bogu. In kako so zvonili in peli na dan, ko se je rodil rimski kralj, na tisti, nepozabni dan, ko je neho dalo junaku sina in s tem pokazalo, kakor da soglasja ž njim, kakor da pripoznava pravilnost njegovega dela in mu obljublja trajnost.

Ti vendar to noč zvone prav tako veselo in zmago-slavno, kakor zmagovalen pri Austerlitzu in Vagramu na čast, zvone v mrzli in jasni noči v slavo revnemu otroku, v slavo cesarjevemu sinu, rojenemu na slami v hlevu v tistih davnih časih, ko so mu skrivnostni glasovi z zvezdnatega neba klicali: "Slava Bogu in mir na zemlji!"

Cesar posluša božične zvonove. Sanja, spominja se svoje temne in nestalne mladosti, polnočnice pri svojem stricu arhidiakonu v Ajaciu, vrnitev številne družine v staro stanovanje, v katerem so ponosno prestali toliko revščine, spominja se svoje lepe matere, kako je vodila božično pojedino, na kateri so jedli kostanje. Njegov sin zmagovitoga cesarja in avstrijske nadvojvodine ne bo nikdar okusil te revščine, on bo gospodar sveta.

Zunaj v ledeni noči še vedno zvone božični zvonovi. Pri vratih palače koraka star vojak v kosmati čepici, z velikimi koraki predi svojo stražnico, da bi se ogrel v noč; morebiti se spominja v tem trenutku molitve ali pesmi, ki se jih je nekoč naučil na pamet, ko je živel še na vasi in se tiščal svoje matere, in nežno se nasmehne pod strogimi brki bo misli, na Jezuska v jaslicah. Cesar pa ne sliši klica pobožnih zvonov. Njegova misel se mudi samo pri sinu in nenadoma si silno zaželi, da bi ga videl.

(Vstane in udari z rokama. Takoj se odpro skrita vrata za stranskimi prti. Rustan vstopi. Na gospodarjevo znamenje vzame svečnik; in zvesti mameluk sveti cesarju po zapuščenih hodnikih. Napoleon čemu naravnost proti kraljevičevemu stanovanju, vstopi, odslavi z namigom roke dojitjo, in nenadoma prebujene ženske in obisto pred zibelko čudežnega prvorojenčka.

Rimski kralj trdno spi. Iz belega perila in čipk, na katerih leži trak častne legije, vidiš samo obrazek z zaprtimi očmi, napol potopljen v blazino, in ljubko okroglo ročico, ki počiva na odeji. In čez to čisto belino, preko tega nedolž-

nega otroka v zibelki se vije široki trak spreminjajočih se barv, kot potok krvi, kot reka krvi, ki se bo prelila v nadi, da bo ta glavica, sedaj še tako šibka, nosila kdaj največje krogo sveta in da bo ta ročica sedaj tako nežna in ljubka ko roža, obsegla kdaj pomneje cel sop kraljevskih žezel.

Napoleon gleda svojega sina. Misli: Nikoli ni še človeški ponos srce tako prijetno ljubkoval — da se veliki do- stojanstveniki njegovega dvora, njegovi generali, slavnejši ko Homerjevi junaki, ministri in senatorji, obloženi z zlatom, priklanjajo pred to zibelko v strahu in spoštovanju, in da si celo potuhneni jakobinci stari ubijalec kraljev, ki nosijo zdaj cesarske livrje, kmaj upajo predstavljati, da bi jim bilo naklonjeno poljubiti to otroško ročico.

Cesar sanjari: v nejasnem zvoku polnočnih zvonov sliši enakomerni korak čet in ropot vozov tamtaleč na zamrzne- nih cestah v Nemčiji in na Poljskem. Pijan od očetovskih sanj misli, bolj ko kdaj koli, na veliko armado in na osvoboditev Rusije in Indije. Zaklinja se, da bo pustil svojemu nasledniku vse prestole starega sveta. Mesto svetega Petra, mu je že dal v dar kot ropotuljico in novorojenček bo imel kmalu med svojimi igračmi še druga sveta mesta. (Mekanski omir! Benarski

radža! Naslovi, vredni rim- skoga kralja.

Le zakaj francoske žene ni- majo več otrok? Zakaj nima on, nepremagljivi poveljnik, pod svojim vodstvom milijon, dva milijona vojakov? Z nji- mi bi vsa svet, vso zemeljsko oblo podal tej ročici!

Tako sanja, gluh za svete zvonove, brez misli na tistega, ki vlada v nebesit in so mu največja cesarstva — mrav- ljšča. Sanja, ne da bi videl v bodočnost, kako je njegova neizmerna armada pokopana v snegu ob Berezini, ne da bi vi- del, kako bodo poslednje trofeje njegovih orlov pokosile angleške mitraljeze in zakleti bataljon pri Waterlooju, ne da bi videl sredi oceana skalnat otok, kjer ga čakajo prometlj- ske muke, ne da bi videl, kako bo v schoenbrunnskem parku nekoga jesenskega dne ta ble- di in žalostni mladi človek z avstrijskim redom na beli uni- formi korakal v mrtvem jesen- skem listju in bolno kašljal.

In med tem ko se cesar iz- gublja v svoje čudovite sanje, ko si predstavlja kraljestvo svojega sina in njegovih na- slednikov po vsem svetu in si misli čase, ko bo on sam, Na- poleon, postal pravljica in mir- novi Mart, zmagoviti sončni bog v sredi nebesnega pasu svojih dvanajstih generalov — medtem pa zvonovi zvonijo še vedno veselo, zmago-slavno, na- vdušeno v slavo revnega otro- ka, rojenega v Bethlehenu, o- troka, ki je zares osvojil svet že pred tisoč dovesto leti, ne s krvavimi znamenji, marveč z besedo miru in ljubezni, in ki bo kraljeval nad dušami na vse veke vokov.

SREDIŠČE ZA SLOVENSKE FONOGRAFSKE PLOŠČE. — Piste za cenik. J. MARSICH, INC. 463 W. 42 Street New York

V "Orlovskem gnezdu"

IV četrtim mesecem druge svetovne vojne je objavila fran- coska vlada svojo "Zolto knji- go" s 316 dokumenti o razvo- ju dogodkov od nemško-avst- rijske pogodbe dne 11. julija 1937 do prekinitve diplomat- skih odnosov med Anglijo in Francijo na eni ter Nemčijo na drugi strani, dne 3. septem- bra 1939.

Med temi dokumenti se na- haja tudi obširno poročilo biv- šega francoskega veleposlani- ka v Berlinu, o njegovem obis- ku pri kancelerju Hitlerju v slovitom skalnem gradu viso- ko v bavorskih gorah. V ta grad prihaja Hitler v lepem vremenu, kadar je na oddihu v Berchtesgaden. Velepos- lanik Poncet je bil tam 17. okt. 1938, ko so bili v teku tajni razgovori med franco-ko vlad- o in kancelarjem Hitlerjem o novi ureditvi prilik v Evropi po sklenitvi monakovskega sporazuma. Poncet je priletel iz Berlina v Berchtesgaden s enim izmed osebnih letal kan- celarja Hitlerja. V Berchtes- gadenu ga je čakal Hitlerjev avtomobil s katerim so odpe- jali veleposlanika ne na Ober- salzburg, kakor je bilo prvot- no določeno, temveč v planine.

Spotoma so mu povedali, da ga čaka kancelar Hitler na planinskem gradu, ki si ga bo Poncet ob tej priliki lahko o- gledal kot prvi diplomat.

Iz Berchtesgadenu je spelja- na do gradu posebna planinska avtomobilska pot, ki so jo gra- dili nemški planinski pionirji tri leta pod nadzorstvom in po posebnih načrtih graditelja nemških avtomobilskih cest in Siegfriedove linije inž. Totha. Cesta je vsekana v živo skalo in se dviga v drznih ovinkih

vedno višje in višje do 1800 m, kjer je velika, v skalo vsekana votlina. Vhod vanjo zapirajo ogromna vhodna bronasta vrata. Na koncu votline je z ba- likrenimi ploščami obloženo dvigalo, ki je francoskega di- plomata popeljalo še 110 m navzgor. Izstopil je v veliki veži, ki je izsekana v skali, enako kakor vsi ostali prostori "Orlovskega gnezda." Tako se naziva Hitlerjev skalni grad.

(Priznatj moram — pravi Poncet, — da sem bil silno pre- senčen, ko sem stopil iz dvi- gala. Vstopil sem v ogromno nizko obokano dvorano s celim nizom težkih stebrov iz žive skale. Dvorana ima na vseh štirih straneh ogromna okna, skozi katera je nepopisno lep razgled. V enem kotu dvora- ne je velika peč, v kateri gore čela debela. Sredi dvorane je hrastova miza s kakimi 30 sto- li. Na okrog je v skali še ne- kaj manjših dvoranic, ki so vse elegantno opremljene.

Stopil sem k enemu izmed oken in se ozrl, kakor iz letala na nepopisno lepo panoramo bavorskih planin. Daleč v o- zadju sem opazil Solnograd in okoliške vasi, okoli mene pa so se vrstili vrhovi planin, sko- ro vsi pokriti s snegom. Pod okni pa se odpira pogled v ti- soč metrov globoke prepade, iz katerih segajo do "Orlov- skega gnezda" skoraj navpične stene.

Vtis, ki ga je napravilo na mene "Orlovsko gnezdo" je bil silen, divji in skoraj malo strahoten. Zdelo se mi je, da sem zablodil v pravljici grad, kjer čuvajo Gralovi vitezi ke- pil z Orlašnikovo krvjo. Spo- minjal sem se pravljicnih skic, s katerimi je opremljal strani

"GLAS NARODA"

pošiljamo v staro do- movino. Kdor ga ho- če naročiti za svoje sorodnike ali prijate- lje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

svojih pravljicnih romanov nesmrtni pisec Victor Hugo. Iz teh sanjarij me je vrnil v realno življenje pogled na povsem vojaško organizirano življenje v tem pravljicnem gradu in na najmodernejše strojuice, ki so postavljene ob vhodu v grad, ob hodnikih in na strnih pečinah ob prepa- dih brez dna.

Sekvestrirali poljski parnik

Prekoceanska poljska la- dja "Batory" slična ladji "Pilsudski" ki so jo Nemci pred nedavnim potopili, se na- hoja blokirana v neki kanad- ski luki. Obe ladji so zgradi- le tržaške ladjedelnice. Ker ni poljska družba, ki je imela do sedaj obe ladji, plačala dol- ga od 400.000 dolarjev omeje- nim ladjedelnicam, je ladja bi- la sekvestrirana. Ladjedelnice v Tržicu zahtevajo, da se par- nik proda na dražbi.

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

Poučni spisi

AHN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. — Trda vez. 279 stran! Cena \$1.10 Učna knjiga za Nemce in za one, ki so nem- ščine zmožni.	KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV, HRVA- TOV IN SRBOV. 95 strani. Cena 30c.	RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani. V knjigi so opisani predhodniki in idejni ute- meljitelji te slovevrstne ruske struje. Cena \$1.50
AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. (608 strani.) Trdo vezano Opis posameznih držav; priseljevanje Slo- vencev; njihova društva in druge narodne ustanove. Bogato ilustrirano. Cena \$5.00	KNJIGA O LEPEM VEDEDJU. (Urban.) Vez. Cena \$1.25	SPOMINI. (Spisal Jože Lavtžar.) 243 strani. V tej knjigi očuja naš znanl potopilec župnik Lavtžar spomine na svoja brezštevila jo- tovanja. Cena \$1.50
ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavil dr. F. J. Kern. Vezano. Cena \$2.00	KNJIGA O DOSTOJNEM VEDEDJU. 111 str. Cena 50c.	SPLOŠNI PODUK, KAKO OBDELOVATI IN IZBOLJŠATI POLJE IN VRTOVE. Cena broš. Cena 50c.
BURSKA VOJSKA. 95 strani. Cena 40c	KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez. 144 str. Navodila za izračunaje okroglega, rezane- ga in tesnega lesa. Cena 75c.	SLOV.-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVEN- SLOVAR. 148 strani. Cena 90c.
BODOČI DRŽAVLJANI naj naročite knjižico — "How to become a citizen of the United States". V tej knjiži so vsa pojasnila in smko- ni za naseljene. Cena 35c.	LJUDSKA KUJARICA, najnovejša in praktična sbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c	SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str. Druga polovica knjige vsebuje nemško-slo- venski slovar in kratko slovnico slovenskega in nemškega jezika. Cena 40c.
BREZPOSELNOST IN PROBLEMI SKRBTVA ZA BREZPOSELNE. 75 strani. Cena 35c.	MATERIJA IN ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Čer- metelj. 8 slikami. 190 stran! Nauk o atomih, molekulah in elektronih. Po- ljudno pisana razprava o posledicah moderne snadosti. Cena \$1.25	UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber. 352 strani. Cena 75c.
DENAR. Spisal dr. Karl Engliš. 236 stran! Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur lajnega. Plavatelj, ki je snan čeliki narodno-gospodar- ski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo služilo slehernemu kot orientacijski spis o denarju. Cena 80c.	NAROD, KI IZUMIRA. 101 stran! Poljuden opis najsevernejšega naroda na sve- tu. Njegove žege in navade. Cena 40c.	UMNI KMETOVALEC. Spisal Franc Porše. Cena broš. Cena 50c.
DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Du- lar. 278 strani. Cena trda vez. Cena \$1.50 Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike.	NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI V PODOBI IN BE- SEDI. Opisal Fran Erjavce, 224 strani. Broš. Cena 40c.	VELIKI VSEVEDEŽ. 144 strani. Zbirka zanimivih in kratkočasnih spretno- sti; burke in šaljiivi poskusi; vedeževalna ta- bel; punktiranje; zastavice. Cena \$1.45
GOVEDOREJA. Spisal B. Legvart. 143 strani. 8 slikami. Cena \$1.25	OBRITNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez... Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter šele- zarstvo. Cena \$2.50	VODNIKI IN PREROKI. 128 strani. Knjiga je izšla v založbi Vodnikov družbe ter vsebuje življenjepisne moč, ki so s svojim delom privdli slovenski narod te suženjstva v svobodo. Cena 60c.
IZ TAJNOSTI PRIRODE. 83 strani. Poljudni spis o naravoslovju in svobodnan- stvu. Cena 50c.	ODKRITJE AMERIKE, spisal dr. MAJAR. Trije deli: 102, 141, 133 stran! Cena mehko vez Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.	ZNANSTVENA KNJIŽNICA, 78 strani. Zanimivosti iz ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike zaporokih kosakov. Cena 50c.
KOKOSJEREJA. Sestavil Valentin Razinger, 94 strani. Cena trdovez 50 Broš. 35	PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str... Priročna knjižica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno. Cena 75c.	ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 50c.
KRATKA SRBSKA GRAMATIKA. 68 strani. Cena 30c.	PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Knjiga toplotno priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti s glavnimi črniami sodobne filozofije. Cena 70c.	VERNE DUŠE V VICAR Spisal Prosper Merimee. 80 strani. Cena... 30 Eden najboljših spisov francoskega mojstra. vzeta iz njegove književne življenja.
		VOLK SPOKORNIK (spisal Franc Molhe; 6 (spisal) Trda vez.....1.50

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 West 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Vaški Apostol

Spisal L. GANGHOFFER; za "Glas Naroda" priredil X. X.

44

Toda na kornu, kjer je bil prostor za fante, je bil nekdo, ki ni slišal teh besed. Čudne misli so se mu podile po glavi in večkrat je pogledal tja, kjer sta sedeli Stavdamerjevi mati in hči.

Drugi fantje so pa točno pazili na vsako župnikovo besedo. In ko je župnik celo uro pridigoval, so se začeli spogledovati, kakor da bi jih mučila ali tolažila misel: "Kaj pa je z njim? Ali res ne bo ničesar omenil?"

Gospod Felicijan Horadam je zaključil pridigo. Ni pa pokleknil in izmolil običajnih molitev. Nekaj časa je gledal po cerkvi, nato pa spregovoril z povsem drugačnim glasom.

"Dragi farani, duhovna nedeljska pridiga je končana. In sem trdno prepričan, da je padla marsikatera moja beseda na rodovitna tla. Zdaj pa še nekaj posvetnega."

Vsi so našli ušesa. Gospodična Katarina se je prestrašila, da je začela kar trepetati.

"Prižnica seveda ni prostor za posvetne zadeve," je nadaljeval župnik. "Ker pa želim izreči javno zahvalo, mi gospod Bog menda ne bo zameril, če to na prižnici storim. Gotovo veste, dragi farani, da sem že dolgo časa nameraval dati takovati prostor pred vhodom v župnišče. Z ozirom na moje skromne dogodke sem vedno vpošteval dejstvo, da bi dvoje potrebnega kamena precej veljalo. Toda neznani dobrotniki so mi prejšnjo nedeljo ponoči nanесли toliko kamena v hišo, da sem mogel dati napraviti iz njega prav lep tlak. Neznanim dobrotnikom se torej iskreno zahvaljujem. Tlak sem dal napraviti v obliki križa. In če bo mogoče katerega teh dobrotnikov dovedla v tej ali oni zadevi v župnišče pot, bo moral preko tega križa s prijetno zavestjo v sren. Tudi jaz se prispeval par kamnov. Tako dragi farani, to sem vam hotel povedati."

Ko je gospod Felicijan Horadam zvil žepni robee in se obrnil s prižnice, je vladala v cerkvi grobna tišina. Ko je pa do pel v zakristijo, je po cerkvi zasumelo kakor v panju.

Ženskam in raznim moškim so šle te besede bolj do srca kot pa cela pridiga.

Stani župan Valdhofer je prvi pogledal proti kornu kot bi hotel reči: "Zdaj pa imate, mulci, Sram naj vas bo!"

Fantje so gledali s kora začuden in prisiljeno mirni. Sleherni se je hotel pokazati, kot da bi ga vse skupaj nič ne brigalo. Toda rdečica jim je zalivala obraze, kakor bi jim kdo prisolil par dobrih zausnic. Bili so pač v cerkvi ter so s težkočo krotili jezo in jezik.

Toliko živahnje je bilo pa pred cerkvijo. Glavno besedo je imel Mihol.

"Ali ste ga slišali?" je vpraševal tovariše. "Zmerjati si pa le ne upa več. Zdaj je zlepa začel."

Orgle so zaigrale in gospod Felicijan je s kelihom pristopil k oltarju.

Mihol je spravlil pipo v žep in dejal:

"Fantje, do velike sobote počakajmo. Vse se bo napravilo. Moj stolček iz sedmerovrstnega lesa ima že noge."

Tedaj je opazil nekoga prihajati po cesti. Napol je zamikal in se skodoželjno namihnil:

"Takoj lahko napravimo malo preizkušnjo."

Skočil je preko zidu na cesto.

"Neuganjanj neumnosti," so vpili za njim.

"Ah, kaj," je dejal Mihol. Posadil je klobuk po strani, zataknil palca za oprte in čakal sredi ceste.

Tovariši so z zidu radovedni gledali, kaj se bo zgodilo. Mirnih korakov je prihajala Beta po cesti. V eekarju je imela lončen pisker, v pisniku pa okisano fiziološko juho, razljudsko Petrovo jed. Limerica je hotela razveseliti bolnika.

Ker je hotela prinesiti Petru gorko jed, se ji je mudilo. Toda opazivši fanta, ji je zastal korak, nato je pa zavila na stran ko stezo proti travniku. Fantje na cerkvenem zidu so se zakrohotali, in ta krohotal se je zdel Miholu kot da bi ga kdo s kropom polil. Planil je na travnik in zastavil Beti pot.

"Mirno ga je pogledala s svojimi velikimi temnimi očmi. "Kaj hočeš od mene?"

"Rad bi vedel, če je res, kar ljudje govorijo?" Mihol skoro kričal, toda so ga razločno slišali fantje. "Rad bi vedel, če je res, da tista, ki je namazana z brezovo maščijo, ne sme poljubiti fanta."

Ogorčenje ji je pognalo kri v čelo, navzlic temu je pa ostala mirna.

"Jaz sem pa mislila, da si prišel pogledat, če je za Petrom še kaj krvavih sledov."

"Ah, ne," smeje je stopil k nji. "Toda tebi bi rad storil uslugo. Daj mi poljubček. S tem boš dokazala svojo nedolžnost."

Fantje pri zidu niso dobro slišali, četudi so roke nastavliali na ušesa. Videli so le, kako se je Mihol opotekel par korakov nazaj in padel v cestni jarek, poln umazane snežnice. Beta je, kot da bi se nič ne zgodilo, šla naprej svojo pot.

Fantje so se naglas zakrohotali, dočim je Mihol pretil za dekletom. "Le počakaj, na veliko soboto!"

Preko travnika ni bilo daleč do Valdhoferjevih. Ob pogledu na ponosno hišo je postal dekletin korak počasnejši. Na pragu se je nekoliko pomudila in pritislila roko na oči. Stopivši v Petrovo kamro, je lahko mirno rekla:

"Dobro jutro, Peter. No, kako je bilo ponoči?"

"Dobro, prav dobro," je odvrnil. Njegov marogast obraz se je razjasnil, kot da bi solnce posvetilo na njegovo ležišče.

"Se mi zdi, da sem nekoliko spal, ker sem preslišal zvočenje. Kaj ti je otrok?"

Molče mu je ponudila roko, ter vzkliknila:

"Kakšen pa si, Peter? Sej si ves sajast!"

"Se mi zdi, da se je ponoči svetilka nekoliko kadila."

Brisačo je pomočila v vodo in ga brisala. Smehljal se je, malo v zadregi, malo od veselja.

Saje so izginile, le višnjevkaste maroge so ostale. Beta je odkrila lonec.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

ODKRITA ZAROTA V NEW YORKU

Člani "Krsčanske fronte" so bili prijeti v Brooklynu, New York, pod obdolžbo, da so hoteli s silo ovreči vlado Združenih držav. Na spodnji sliki gredo obtoženci z verigami zvezanimi rokami v poslopje zveznega sodišča v Brooklynu. Zadržani so bili pod visoko jamščino. Razkrili so zaroto uradniki vladnega justičnega urada pod vodstvom Edgar Hooverja. Senzacionalni proces proti njim so bo v kratkem vršil.

Primorske Vesti

En mrtev in 12 bolnih zaradi zastrupitve

Meseca avgusta lani je Rudolf Bembič iz Loparja pri Merezigah pasel koze, ko je nenadoma ena izmed njih poskočila in padla na tla vsa v kričih. Pastir je potegnil nož in kozo takoj zaklal. Doma so imeli tiste dneve pravo gostijo in se je tako nesreča spreminila v srečo. Nekaj mesa so celo prodali sosedom. Toda nihče se ne bi zmedel več za kozo, če ne bi ljudje, ki so zaužili to meso, začutili čez nekaj časa v želodcu krče. Poklicali so zdravnika, ki je ugotovil, da je bila koza kriva vsem neprilikom. Koza je obolela za bedrenko (antraksem) in zastrupila z mesom svo družino. Zdravnik je ukazal vse obolele prepeljati v Trst, kjer so ugotovili, da je njihovo stanje nevarno. Končno so le vsi prestali bolečine, le Rado Bembič je umrl. Zadeva je vzbudila veliko zanimanje po vsej Koprski in so o tem povsod govorili. Po ozdravitvi bi zopet zadeva prišla v pozabo, da se niso za kozo in njene posledice začele zanimati oblasti. Tako sta se morala pred sodiščem zagovarjati Valentin in Rudolf Bembič, ker sta zaklala kozo brez veterinarskega pregleda in s tem povzročila nesrečo. Obtožena sta se zagovarjala, da nista znala za to bolezen. Rudolf Bembič je bil obsojen na 10 mesecev in 250 din denarne kazni, Valentin Bembič pa je bil oproščen.

Težka obsodba tržaškega sodišča

V avgustu lanskega leta so karabine rji ujeli trojico tatov, ki so strahovali po vsem Krašu in kradih, kar jim je prišlo pod roko. Dolgo jim je to uspevalo, dokler niso prišli v roke oblastem. Ti so mesar Peter Konec iz Dutovelj, star 47 let, Peter Sanji, star 31 let in Avgust Bandelj, star 38 let, po poklicu zidar. Sodišče je upoštevalo vse obtežilne okolnosti tatinske družbe in je obsodilo Konec na 12 let ječe in 8250 din denarne kazni, Sanji na 9 let ječe in 3600 din denarne kazni. Bandelja pa na 7 let ječe in 5300 din denarne kazni, ter vsakega še na tri leta nadzorstva.

Dopusti za poljska dela

Po časopisih je bilo večkrat čitati, da so kot drugod tudi v Italiji vpoklicali na orožne vaje kak letnik rezervistov. Med glavnim sezonskim delom so vojaške oblasti upoštevale položaj kmetijskega ljudstva ter so dovoljevale dopuste za poljedelska dela. Ker pa so glavna jesenska dela z oktobrom po večini že zaključena, so vojaške oblasti take dopuste

z 18. oktobrom ukinila, češ da za nje ni več stvarne potrebe.

3703 jam na Primorskem

Že nekaj let sent se stalno proučujejo jame na Primorskem. To znanstveno delo opravlja znanstveno društvo iz Trsta, ki dobiva od oblasti izdatne denarne podpore. Letos je bilo delovanje osredotočeno na Banišče, kjer je brez števila jam. Največjo jamo so našli pri Lašcu, ki je 200 metrov globoka. Raziskovali so tudi požigalnik pri Novi Kračini, ki je dolg 842 m. Preiskali so tudi Mrtvo jezero v škocijanski jami. Vseh jant, ki so jih dosedaj preiskali, je 3703. Računajo, da je na vsem svetu 20 do 50 tisoč jam, iz tega sledi, da je samo na Primorskem več kakor 10 odst. vseh jam na svetu.

ČRNI vrh

Pred sodiščem se bo morala zagovarjati Ana Poženelova iz Griž, ker je poslala preko meje svojo 16-letno sestro, da bi ji prinesla jestvin, kave in sladkorja.

Izpred goriškega sodišča

Ker so mu našli v stanovanju 4 litre žganja, se bo moral zagovarjati pred sodiščem 32-letni Josip Kavčič iz Tabora pri Dornbergu.

Karabinerji so našli v stanovanju Marjete Tavčerjeve, por. Flander iz Cerkna, pol kilograma kave, pol kilograma cikorie in 40 gramov tobaka. Marjeta se zagovarja, da je kupila kavo in cikorio od neznanca, tobak pa je od njene brata Franca Tavčerja. Oba bosta prišla zaradi tega pred sodišče.

22-letni Josip Košuta iz Sempasa, se bo moral zagovarjati pred sodniki, ker se je brez dovoljenja polastil avtomobila.

NAROČITE SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1940. — 160 STRANI ZANIMIVOSTI. STANE VAS SAMO 50 CENTOV. — V Združenih državah lahko pošljete znanke po 2 oz. po 3 cente.

MEHKO VEZANE KNJIGE

Razprodaja KNJIG

Da napravimo prostor za novo zalogo smo znižali cene teh knjig, da vsakemu jih je mogoče naročiti. Storite to še danes, ker bo zaloga kmalu iztekla.

5 KNJIG \$1 za

- Belgrajski Biser (Vito Jelenc)
- Burška Vojaka
- Cvetke (H. Majar)
- Dedeček je pravil (Julij Slapšak)
- Devica Orleanska
- Dve sliki (Ksaver Meško)
- Duhovni boj (Lorenz Szupol)
- Fra Diavolo
- Fran Baron Trenk (Gjuro Panduric)
- Korejska Brata, črtica iz misli nov v Koreji (Josef Spillman)
- Mesija (Dr. Jeglič)
- Mladim Sreem, povesti za mladino (Ksaver Meško)
- Maron, krščanski detek z Libanona
- Ob 50-letnici dr. Janczev. Ev. Kreta
- Parizki Zlatar
- Patris, Povest iz irske junaške dobe (H. Federer)
- Faberk iz Roza (Ivan Albrecht)
- Popotniki, novele in črtice (Milan Pugelj)
- Poligalee
- Pravljice (H. Majar)
- Pravljice in pripovedke za mladino (S. Košutnik)
- Povesti in Slike (Ksaver Meško)
- Ptice Selivke (Tagore)
- Pranski Judek (Josip Vole)
- Preganjanje indijskih mladih narjav (Josef Spillman)
- Revolucija na Portugalskem
- Sisto s Sesto (H. Federer)
- Spisi Kristofa Šmida
- Študent naj bo (S. Finšgar)
- Suneški invalid (S. Košutnik)
- Volk Spokornik in druge povesti za mladino (Ksaver Meško)
- Vojunir ali legatsve in krst (Josip Ogrinec)
- Zbrani spisi za mladino (Engelbert Gangl)
- Zbirka narodnih pripovedk za mladino (J. Planinski)
- Zlatokop (Josef Spillman)

(Vezava nekaterih knjig je od izdane nekaj izdatna.)

Ako ima kaka knjiga več zvezkov, se šteje vsak zvezek za knjigo.

POZOR!

Ker imamo nekaj teh knjig v omejenem številu, navedite pri naročilu več knjig, da vam moremo postreči.

KNJIGARNA Glas Naroda
216 WEST 18th STREET
NEW YORK

le, ki jih je čakala ista usoda. Oblasti so potem odkrile še druge osebe, ki so tajno prodajale meso. Tako so prijeli 47-letnega Karla Saneina, in 46-letnega Franca Saneina, oboje iz Škedenja. Zdi se, da obstoja ena sama velika organizacija tajnih mesarjev in prodajalcev, ki posebno delujejo v Škedenju. Sv. Mariji Magdalena in pri Sv. Suboti in so raztegnili svoje delovanje tudi v mesto.